

CENTRE OF AFRICAN STUDIES
UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Fra studium til job

UNDERSØGELSE OM KANDIDATERS STUDIETID SAMT VEJ TIL ARBEJDSMARKEDET
I PERIODEN AUGUST 2005 TIL SEPTEMBER 2009 PÅ CENTER FOR AFRIKASTUDIER

NINA DYRHOFF NYEGAARD
STUDIEADMINISTRATIONEN
DET TEOLOGISKE FAKULTET

Fra studium til job

UNDERSØGELSE OM KANDIDATERS STUDIETID SAMT VEJ TIL ARBEJDSMARKEDET
I PERIODEN AUGUST 2005 TIL SEPTEMBER 2009 PÅ CENTER FOR AFRIKASTUDIER

Undersøgelsen opnåede en svarprocent på 52. Undersøgelsen beskæftigede sig med såvel en evaluering af uddannelsen samt af dimittendernes vej til job.

Selve uddannelsen bliver vurderet tilfredsstillende idet alle har været enten tilfredse eller delvist tilfredse med uddannelsen. Der er generelt en høj grad af tilfredshed med især uddannelsens tværfaglighed. Respondenterne har opnået en høj grad af faglig viden, såvel mundtlig som skriftlig formidling og selvstændighed.

Bedre mulighed for projektarbejde og specialeskrivning i samarbejde med virksomheder samt mere vægt på vejledning fra erhvervsvejlederen, er de væsentligste steder, hvor respondenterne vurderer, at der kunne ydes en indsats for at lette overgangen til arbejdsmarkedet.

Undersøgelsen viser endvidere, at de studerende i høj grad (82%) erhverver sig praktisk erfaring i løbet af deres studietid i form af frivilligt arbejde, praktikophold og feltarbejde samt studenterjobs. Dimittendernes overgang til arbejdsmarkedet viser et broget billede af, hvor kandidaterne ender. Flere ender dog i NGO-virksomheder og beskæftiger sig med projektarbejde. Der er dog også flere, der ikke direkte anvender deres uddannelse. Mht. arbejdsløshed viser undersøgelsen, at 89% har været i job senest et år efter deres kandidateksamen.

Om undersøgelsen

Baggrund

Undersøgelsen blev gennemført i 2010 med et omfattende spørgeskema, som undersøger dimittendernes tilfredshed med studiet og deres kvalifikationer opnået ved siden af studiet. Med denne undersøgelse skulle der således komme et billede af sammenhængen mellem dimittendernes studietid og deres efterfølgende adgang til arbejdsmarkedet og samtidig også en evaluering af deres studietid. Det skal bemærkes, at kandidatuddannelsen først blev udbudt i 2005, og at antallet af færdig uddannede kandidater var meget lavt i uddannelsens første fire år.

Gennemførelse

Undersøgelsen blev udsendt til samtlige dimittender i perioden 1. august 2005 til 30. september 2009. Undersøgelsen var ledsaget af et brev fra studienævnetsformanden og en frankeret svarkuvert.

Svarprocent

Spørgeskemaet blev sendt til 23 dimittender, af disse kom to tilbage med adressat ukendt. Således har 21 haft mulighed for at deltage i undersøgelsen, hvoraf 11 har svaret. Dette giver en svarprocent på 52. Taget i betragtning at skemaet er sendt til dimittender fem år tilbage i tiden, hvoraf nogle også er bosiddende i udlandet, må det siges at være en tilfredsstillende svarprocent. Resultatmaterialet er dog spinkelt, og der kan stilles spørgsmålstejn ved undersøgelsens repræsentativitet.

Anbefaling

Den del af undersøgelsen, der omhandler studietiden, kunne med fordel gives til samtlige studerende, når de dimitterer. Dette ville sandsynligvis give en høj svarprocent og en sigende evaluering af uddannelsen, da dimittenderne har uddannelsen præsent.

Undersøgelsens opdeling

- 1) Spørgsmål 1-4: Baggrund (køn, alder, bestået kandidateksamen, afsluttet uddannelse før afrikastudier)
- 2) Spørgsmål 5-9: Studietiden (tilfredshed med studiet, opbygning, sociale miljø, opnåede kompetencer etc.)
- 3) Spørgsmål 10-12: Fra studium til job
- 4) Spørgsmål 13-21: Nuværende beskæftigelse
- 5) Spørgsmål 22-25: Efter- og videreuddannelse
- 6) Øvrige kommentarer

Baggrund (spørgsmål 1-4)

1. Køn

De kvindelige respondenter udgør 73% og de mandlige 27%. Skemaet blev sendt til fire mænd og 19 kvinder, hvilket svarer til henholdsvis 18% mænd og 82% kvinder. Så der er et lille overtal af mænd, der har svaret.

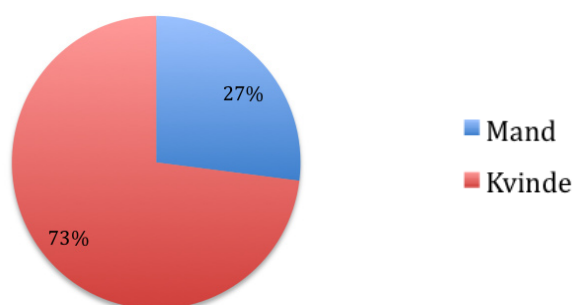

Fig. 1 Køn

2. Alder

Respondenternes hyppigste alder er gruppen 30-34 år, som står for 55% af svarene.

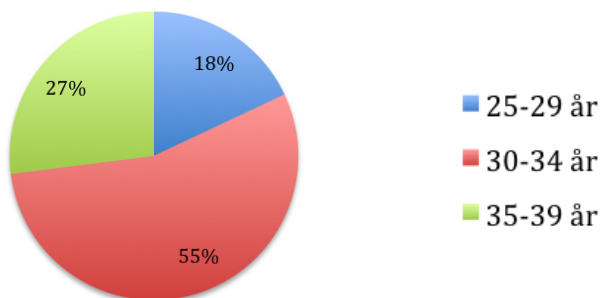

Fig. 2 Alder

3. År for bestået kandidateksamen

Undersøgelsen strækker sig fra august 2005 til september 2009 og på trods af, at det kun dimmittender fra årets første otte måneder i 2009, der har fået skemaet, så udgør de 64% af respondenterne.

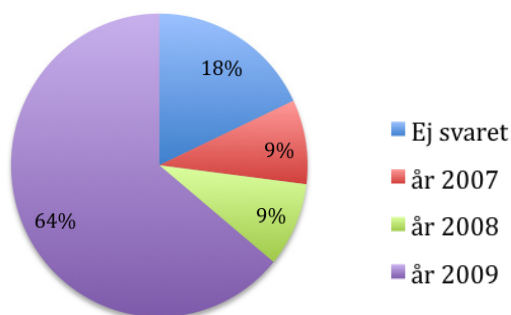

Fig. 3 Bestået eksamen

4. Anden uddannelse før kandidateksamen i Afrikastudier

Alle respondenter har en adgangsgivende bachelor- eller professionsbacheloruddannelse. Ingen respondenter har angivet, at de har afsluttet en uddannelse før påbegyndelse af kandidatuddannelsen udover den adgangsgivende uddannelse.

Spørgsmålet bør præciseres idet flere har svaret ja til, at de har taget en uddannelse før, de påbegyndte kandidatuddannelsen, som de så efterfølgende angiver som en bacheloruddannelse, der er adgangsgivende til uddannelsen.

Studietiden (spørgsmål 5-9)

5. Karakteristik af studiet

Respondenterne blev bedt om at karakterisere uddannelsen. Der er sat flere krydser, hvorfor svarprocenterne ikke summer med 100%.

Generelt er der på uddannelsen en meget høj score ved ordene udfordrende og inspirerende, der begge scorer 91%. Relevant scorer 55% og uddannelsen bliver således positivt karakteriseret. Det eneste negative ord, der bliver svaret med er irrelevant, som scorer 27%

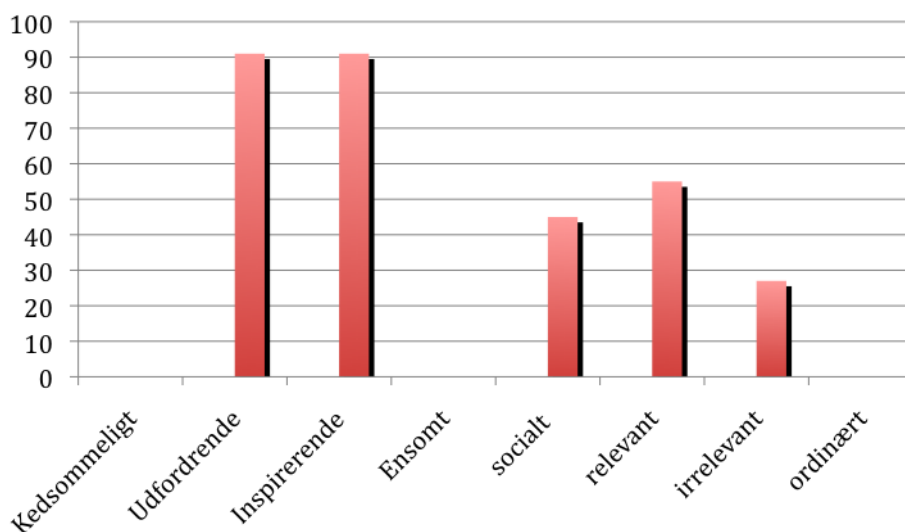

Fig. 4 Karakteristik af studietiden

Det var muligt at komme med kommentarer til karakteristikken, men dette er ikke blevet benyttet.

6. Tilfredshed med studiet

Alle respondenterne var enten tilfredse eller delvist tilfredse med studiet. 45% af respondenterne var helt tilfredse med studiet og 55% var delvist tilfredse.

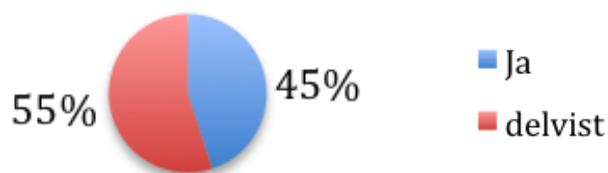

Fig. 5 Tilfredshed med studiet

Respondenterne kunne tilføje uddybende kommentarer, og det har 55% benyttet sig af. 66% af disse har svaret, at de var delvist tilfredse med uddannelsen, og har så angivet følgende grunde til deres svar:

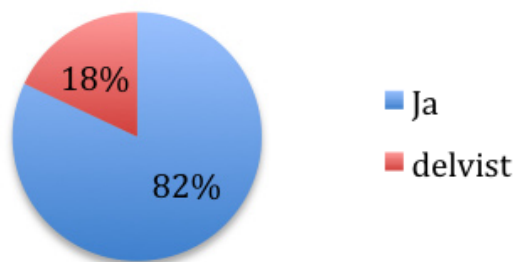
- Det faglige niveau var for lavt
- De studerende havde alt for forskellige baggrunde
- Studieordningen var for dårligt sat sammen
- For teoretisk
- For begrænsede jobmuligheder
- Svært at få tiden til at slå til, hvis man også har arbejde ved siden af
- Svagt fokus på videnskabelige metoder og sociologiske metoder, der kunne ruste til praktik og feltarbejde

De sidste 33%, der har kommenteret, roser uddannelsen for:

- kombinationen af fag og tilvalg
- Overskueligt undervisningsmateriale
- Tværfaglighed
- Engagerede studerende, gæsteforskere og undervisere

7. Tilfredshed med egen indsats

Der er en høj tilfredshed med egen indsats idet 82% er tilfredse, og de resterende 18% er delvist tilfredse.

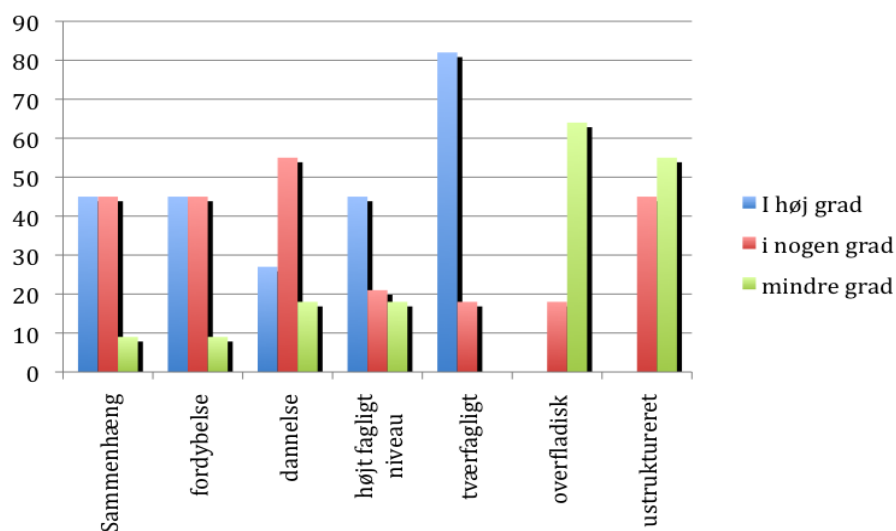

Fig. 6 Tilfredshed med egen indsats

Dog efterspørges der af en enkelt respondent noget indføring i studieteknik, da springet fra bacheloruddannelsen til kandidatuddannelsen er stort. Den manglende tilfredshed skyldes for meget arbejde ved siden af studiet.

8. Hvordan passer følgende ord på dit studium

Tværfaglighed er den absolutte topscorer, når respondenterne skal svare på hvilke ord, der passer på studiet, idet 82% af respondenterne angiver, at det i høj grad passer. Højt fagligt niveau, sammenhæng og fordybelse ligger lidt under 50%.

Fig. 7 Vurdering af studiet angivet i procent

Det var muligt at komme med kommentarer til spørgsmålet, men dette er ikke blevet benyttet.

9. Hvilke kompetencer har du opnået i studietiden?

Samtlige respondenter vurderer, at de har opnået faglig viden i studietiden. Også selvstændighed, skriftlig og mundtlig formidling og metode- og kildekritik vurderes højt og ligger alle over 50%. Til gengæld scorer, samarbejde, struktur og projektarbejde lavt.

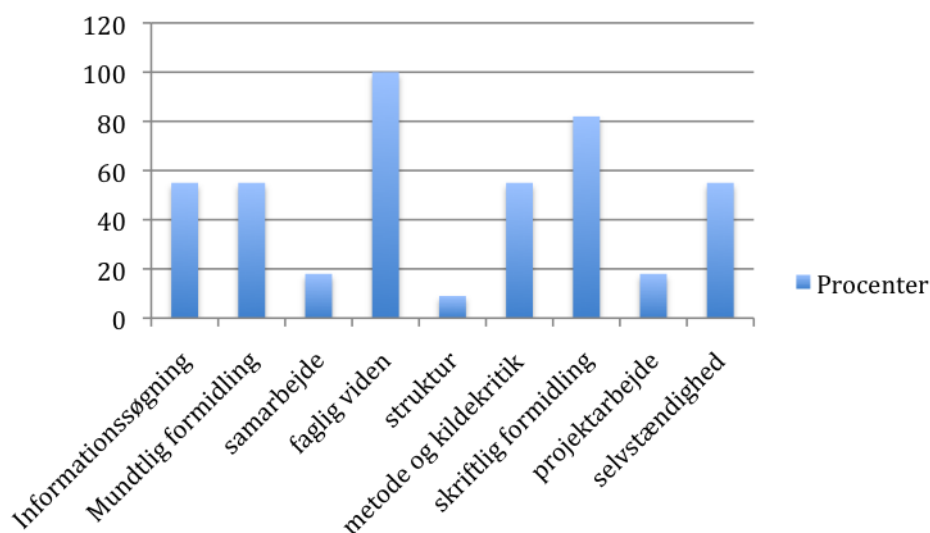

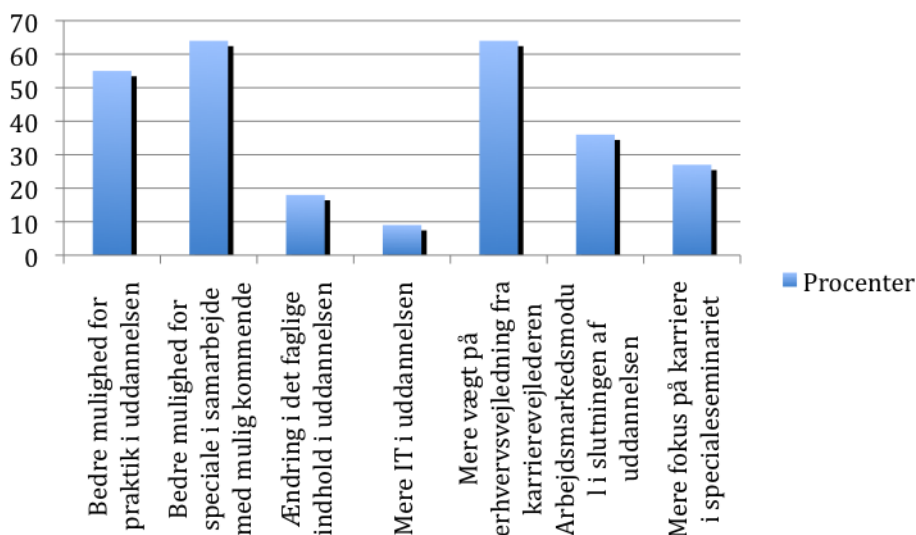
Fig. 8 Kompetencer opnået i studietiden

Det var muligt at komme med kommentarer til spørgsmålet, men dette er ikke blevet benyttet.

Fra studium til job (spørgsmål 10-12)

10. Hvordan kan Afrikastudier lette overgangen til arbejdsmarkedet?

Praktik i uddannelsen, mulighed for specialeskrivning i samarbejde med en arbejdsgiver samt mere vægt på vejledning fra erhvervsvejlederen er de tre væsentligste steder, hvor respondenterne vurderer, at der kunne ydes en indsats for at lette overgangen til arbejdsmarkedet.

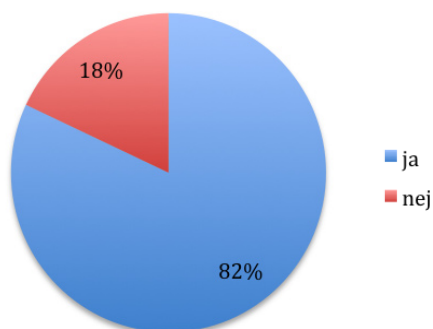

Fig. 9 Forslag til at lette overgangen til arbejdsmarkedet

En enkelt respondent har angivet, at der bør være mere forskning i uddannelsen. En anden at det var en ide at lave et kursus, der ruster de studerende i at omsætte det teoretiske til praktik på arbejdsmarkedet, og at præcisere hvilke jobtitler og arbejdsområder, man iflg. CAS kan satse på. Desuden er det vigtigt med studiejob, fordi NGO-branchen sjældent ansætter nyuddannede uden erfaring. Udlandsophold vurderes ikke som nok.

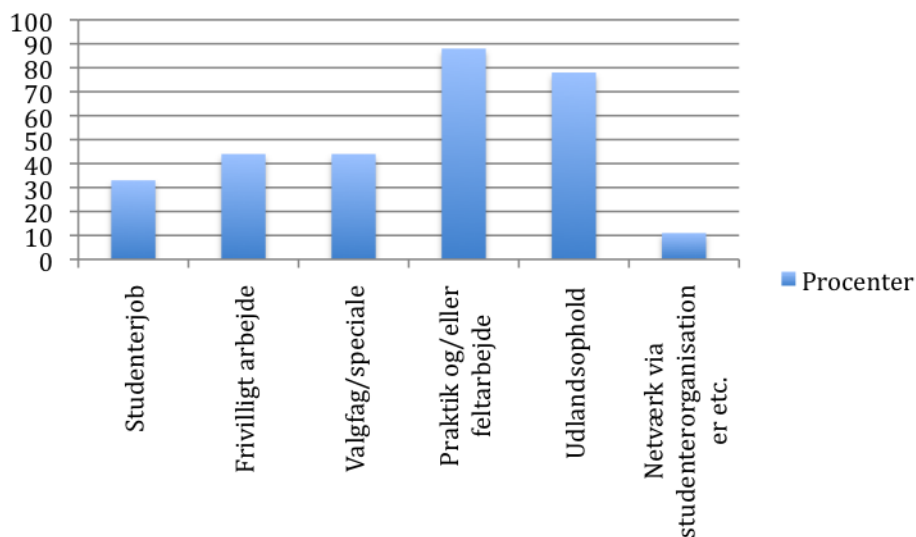
11. Har du ved siden af studiet kvalificeret dig til arbejdsmarkedet?

På spørgsmålet om, hvorvidt respondenterne har opnået kvalifikationer ved siden af studiet, svarer 82% bekræftende. Især udlandsophold og praktik- og/eller feltarbejde har kvalificeret dimittenderne, idet mere end 70% angiver dette som den vigtigste kvalifikation.

Fig. 10 Kvalificeret til arbejdsmarkedet

Det er interessant, at respondenterne samtidig i de foregående spørgsmål efterspørger bedre mulighed for praktik (spørgsmål 10). Frivilligt arbejde og speciale og valgfag vurderes også forholdsvis højt. Studiejobs kommer først ind på en femteplads.

Fig. 11 Hvordan har du kvalificeret dig til arbejdsmarkedet?

Studenterjobs:

- Udenrigsministeriet
- Care Danmark

Det frivillige arbejde de studerende har haft er:

- Praktik i NGO i Afrika
- Projektudvikling og rådgivning i frivillig organisation
- Care Danmark
- Netværk og NGO-arbejde

12. Hvad er dit ønskejob?

Ønskejobbet er forskelligt, så de bliver oplistet nedenfor, da de muligvis også kan tjene til et billede af, hvilke kompetencer en kandidat fra Afrikastudier har eller bør besidde:

- International NGO
- Program/projekt design
- Projektleder i udviklingsorganisation
- Programkoordinator
- Journalistisk kommunikationsarbejde mellem Danmark og Afrika
- Underviser/konsulent/formidler
- Projekt og organisationsudvikling
- Forsker

Nuværende beskæftigelse (spørgsmål 13-21)

13. Har du været i arbejde efter kandidateksamen?

82% af respondenterne har været i arbejde efter endt kandidateksamen.

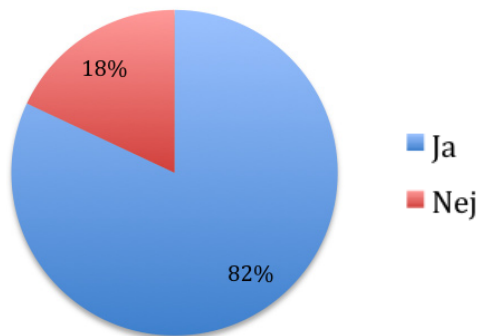

Fig. 12 Har du været i arbejde efter uddannelsens afslutning?

Fra spørgsmål 14-21 indgår kun de 82%, der har været i arbejde. Resultaterne er således baseret på 9 respondenter.

14. År for første ansættelse

Spørgsmålet udgår, da det ikke bidrager til noget relevant, eftersom spørgsmål 17 giver et klarere billede af hvor længe, dimittenderne gik ledige før første ansættelse.

15. Antal job søgt før første ansættelse

Diagrammet viser hvor mange job, respondenterne søgte før første ansættelse. Det er inddelt i 0-5 job og i over 5 job. To-tredjedele dele har fået job inden for fem ansøgninger.

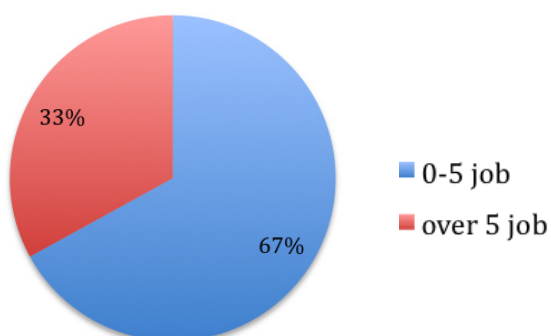

Fig. 13 Antal søgte job før første ansættelse

16. Antal job før nuværende ansættelse

78% af respondenterne er stadig i deres første job.

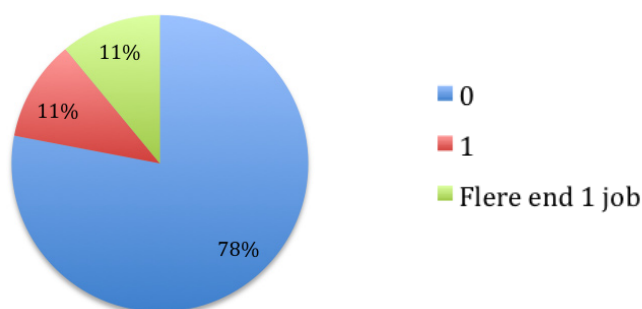

Fig. 14 Antal job før nuværende

17. Hvor længe gik du ledig inden dit første job?

Af skemaet ses; at 45 % er i job inden for en måned efter, at de er blevet færdige med uddannelsen. Efter et halvt år er 67 % i arbejde, og efter et år er 89 % af respondenterne i job.

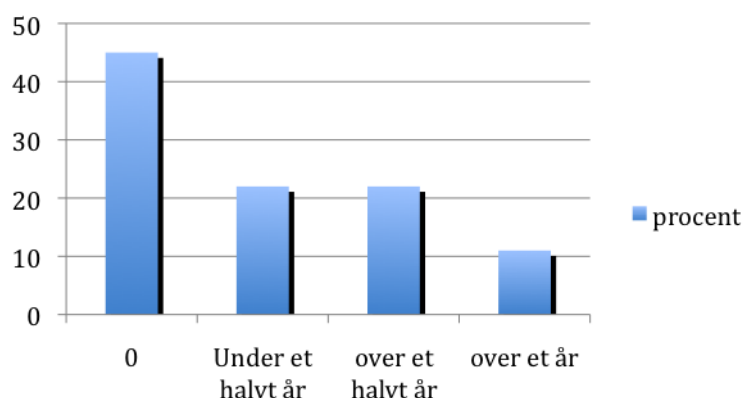
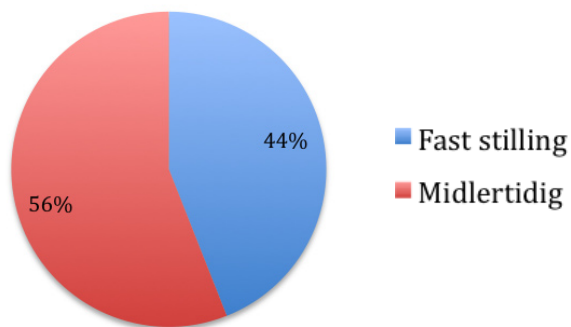

Fig. 15 Ledighed inden første job

18. Er du i arbejde på nuværende tidspunkt?

Af de kandidater, der har været i arbejde, er det på nuværende tidspunkt 100 %, der stadig er i arbejde. Af disse er 44% ansat i en fast stilling og 56% er ansat i en midlertidig stilling. 78% er i en fuldtidsstilling og de sidste 22% i en deltidstilling.

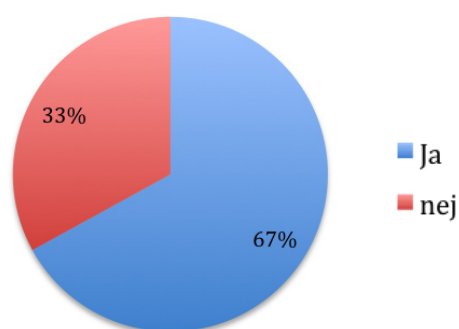
Fig. 16 Ansættelsesform

Nedenfor oplystes deres ansættelsessted samt stillingsbetegnelse:

- Udlændingesservice – fuldmægtig
- Herning HF og VUC – Årsvikar i engelsk
- En afrikansk ambassade i Danmark – sproglig sekretær
- Information Centre on Disability, Tanzania – Programme Officer
- Freelancejournalist
- CARE Danmark – Programkoordinator
- Dansk Oplysnings Forbund – Administrativ medarbejder
- Folkekirkens Nødhjælp – JPO – Sudan
- Pædagogisk Vikarbureau - Pædagogmedhjælper

19. Har studiet kvalificeret til job?

To-tredjedele af respondenterne mener, at studiet har kvalificeret dem til deres nuværende job. Den resterende del, der ikke mener, at studiet har kvalificeret dem til deres nuværende job, er ansat i jobs, der ligger udenfor uddannelses kerneområde såsom pædagogmedhjælper, engelsklærer samt administrativ medarbejder.

Fig. 17 Har studiet kvalificeret dig til dit nuværende job?

Skemaet, over hvilke kompetencer kandidaterne anvender i deres job, viser, at de i høj grad anvender deres skriftlige formidling, mundtlige formidling, faglige viden og deres selvstændighed. Dette scorer over 60%. Dette var også de kompetencer flest angav som

opnået i spørgsmål 9. I det hele taget er der fin overensstemmelse mellem de kompetencer, de mener at have erhvervet og så de kompetencer, de reelt anvender i deres job.

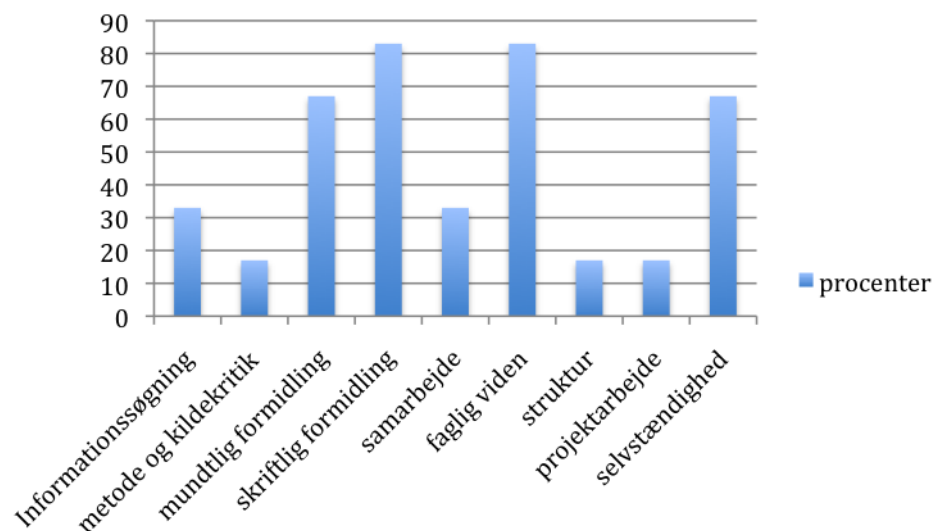

Fig. 18 Hvilke kompetencer anvendes i jobbet?

20. Hvordan er sammenhængen mellem din uddannelse og dit job?

56% angiver, at deres job ligger uden for uddannelsens traditionelle område. 22 % angiver, at det ligger inden for uddannelsens traditionelle område og de sidste 22 %, at det ligger i forlængelse af deres speciale og eller valgfag. De respondenter, der angiver, at deres job ligger i forlængelse af specialet, har samtidig tilføjet, at det så også ligger inden for det traditionelle område. Således angiver 44 %, at uddannelsen bliver brugt til jobbet. Ingen har efter- og videreuddannet sig for at få deres nuværende job.

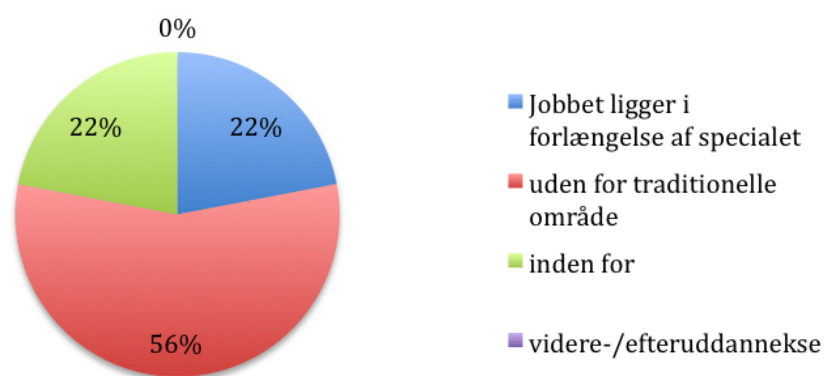

Fig. 19 Sammenhæng mellem uddannelse og job

21. Hvordan fik du viden om det job, du nu er i?

Kandidaterne får overvejende deres viden om job via helt traditionelle stillingsopslag, dog har en tredjedel fået deres job gennem tidligere ansættelser.

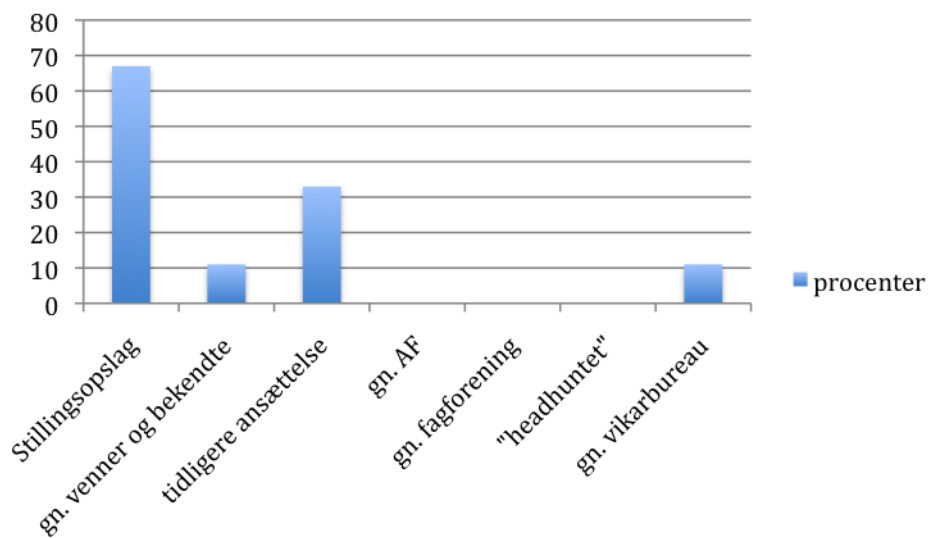

Fig. 20 Hvor fås viden om ledige jobs?

Efter- og videreuddannelse (spørgsmål 22-25)

22. Har du gennemført yderligere uddannelse efter kandidateksamen i Afrikastudier?

82% har ikke gennemført yderligere uddannelse efter deres kandidateksamen.

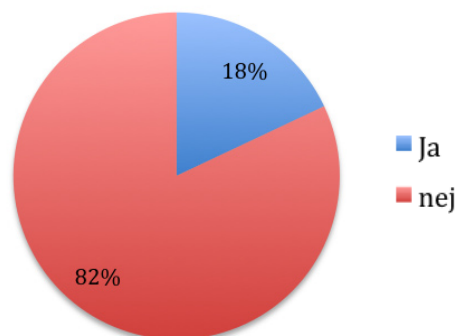

Fig. 21 Gennemført yderligere uddannelse

De 18 %, der har videreuddannet sig, har taget kurser i projektstyring, sprogkurser samt advocacy.

23. Finansierer din nuværende arbejdsgiver efteruddannelse?

56% får ikke finansieret efteruddannelse, og 33% får finansieret.

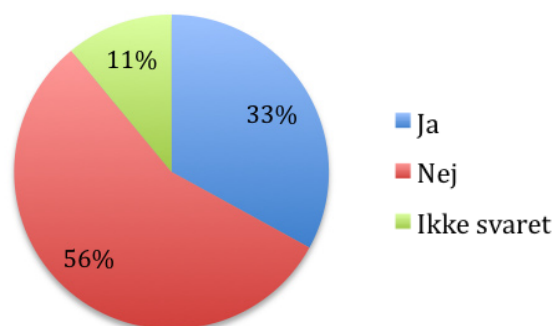

Fig. 22 Finansierer din nuværende arbejdsgiver efteruddannelse?

24. Vil du være interesseret i efter- og videreuddannelse på Center for Afrikastudier?

Især de korte kurser har stor interesse for kandidaterne. Dette kan skyldes, at det er nemmere at få fri til kurser, der ikke strækker sig over et helt semester.

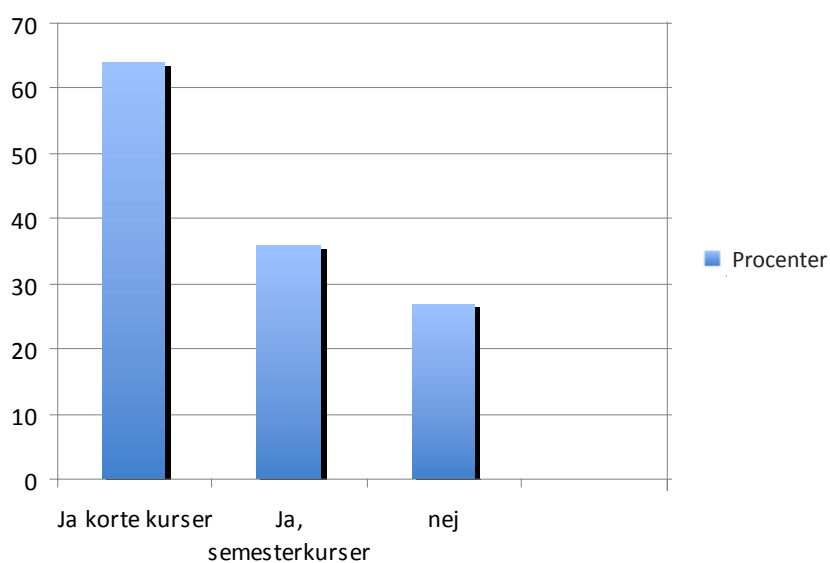

Fig. 23 Interesse i efter- og videreuddannelse på Center for Afrikastudier

Respondenterne har angivet en række emner, som de kunne være interesserede i:

- Ph.d. forberedende kurser
- Brugen af nye medier i politisk kultur og udviklingstendenser
- Human Rights
- Women Land Rights in Africa
- Opdateringer i forhold til tendenser i DK og international bistandspolitik og samarbejde
- Projekt management
- Temakurser
- Køn og udvikling
- Nye trends i udviklingsteori
- Funding

25. Hvilke hindringer har du for at efter- og videreudanne dig?

Den største hindring for at efteruddanne sig er tiden og finansiering. Desuden har en enkelt angivet dagpengesystemets regler og kontrol som en hindring.

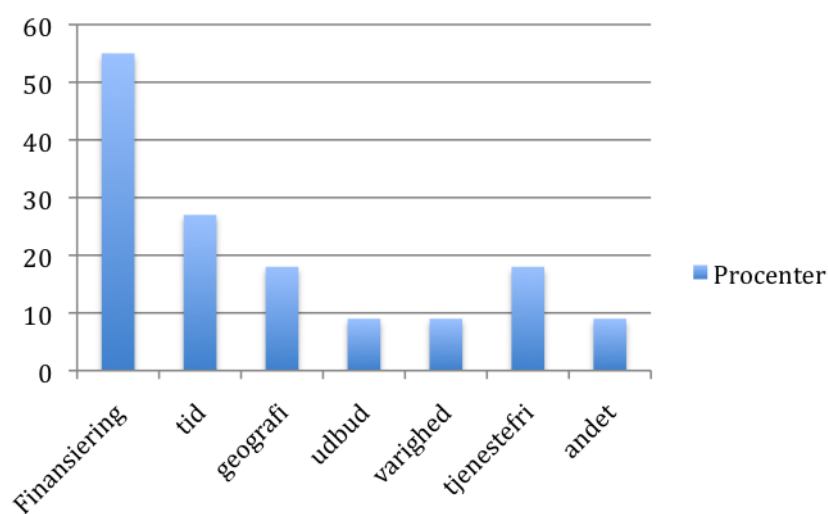

Fig. 24 Hindringer for videreuddannelse

Øvrige kommentarer

Der var 3 respondenter, der kom med yderligere kommentarer, som er oplistet nedenfor:

- Vanskeligt at komme tilbage til Danmark efter udlandsophold
- Svært at aflægge sig det akademiske, det faglige og det formelle i jobansøgninger for at blive mere målrettet til den aktuelle jobsituation
- Vigtigt at informere verden uden for universitetet om de kompetencer de studerende opnår på CAS
- Nødvendigt med et bedre link til "erhvervslivet" evt. gennem samarbejde med virksomheder eller organisationer, der arbejder med Afrikarelaterede emner
- Umuligt at bruge uddannelsen i DK pga. manglende erfaring med projektarbejde

